

Байда

Григорій Чупринка

До великої покари
На розпутті при дорозі
Судять Байду яничари
В Золотім Галатським Розі.

Суд скінчився.— Хлопці, гайда,—
Мовив сам Султан турецький: —
Люту смерть хай прийме Байда,
Князь-отаман Вишневецький.

Так скатуйте розбишаку,
Щоб почула і забула
Україна з переляку
І дорогу до Стамбула.

Хай почує вся отара
Гайдамаків запорізьких,
Що чекає й їх та кара
На плацах золоторізьких!

"Смерть йому!" — кати гукнули.
Змовчав Байда перед горем,
Тільки іскри промайнули
В грізнім погляді суворім...

Тут взяли його наскоком
Яничари злісні й грізні
Й почепили правим боком
Та на гак товстий залізний.

II

— Гей, не гнись, могутня спино,
Не зломись, моє ребро! —
Ти прощай, прощай, Вкраїно,
Ти прощай, старий Дніпро!

Хай же турок не вчуває,
Як терплю я муки й глум...—
І старий козак співає,
Розганяє біль і сум,

Оддає він Богу дяку,
Що досяг цього вінця,
Що не знав ніколи ляку
За Україну до кінця.

До його тут кат нагнувся,
Щоб надати більше мук,
Байда хутко стріпонувся,
І вхопив од турка лук,

І тремтячими руками
У Султана навдалу
Понад злісними катами
Він пустив свою стрілу.

Та пропав задармо замах,
Бо в очах маріла мла
І в руках в кривавих плямах
Поковзнулася стріла!..

Через три дні він скінчився,
Як дійшов до серця крюк,
Та терплячим залишився
Аж до смерті серед мук.

А як турки прибирали
В яму з крюка мертвяка,
В ту сторінку позирали,
Що вродила козака.